

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16C/258/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115213725
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hanzlíková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115213725.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Janou Hanzlíkovou v právnej veci žalobcu: Ing. P. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, S., zast. Mgr. Peter Tóth-Vaňo, Lachova 20, Bratislava, proti žalovanému G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, O., zast. JUDr. Katarína Bajová, advokátka, Hlavná 25, Trnava, o zaplatenie 2.695,22 eur, takto

rozhodol:

1. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 703,58 eur s 6% úrokom z omeškania ročne zo sumy 703,58 eur od 02.06.2005 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
2. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .
3. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia žalovanej čiastky titulom náhrady bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia, nákladov spojených s liečením a nemajetkovej ujmy na tom základe, že 21. 4. 2003 ho žalovaný a ďalšie osoby fyzicky napadli, za skutok boli odsúdení v konaní 3T 249/2005.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca v konaní uviedol, že žiada, aby žalovaný bol zaviazaný na zaplatenie čiastky 2.695,22 eur s prísl. v zmysle návrhu, na tom základe, že nárok pozostáva zo sumy 703,58 eur z titulu náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a náhrady nákladov spojených s liečením, teda majetkovej škody vzniknutej žalobcovi a sumy 1.991,64 eur z titulu majetkovej ujmy. Žalobu opiera o rozsudok OS Trnava 3T 245/2005, KS Trnava 3To/80/2014, z ktorých je zrejmé, že žalovaný sa dopustil voči žalobcovi skutku popísaného v uvedených konaniach. Poukázal na rozhodnutie NS SR 7Cdo 65/2013 z 28.5.2014, z ktorého vyplýva, že je možné uplatňovať nárok na bolestné, SSÚ, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach. Náhradu nemajetkovej ujmy žiada z dôvodu, že skutok sa stal verejne, pred veľkým množstvom ľudí, poukázal na výpoveď Z. P. v trestnom konaní, ktorá uviedla, že napadnutie bolo maximálne hrubé až brutálne, na verejnom mieste, pred očami toľkých ľudí, čo považoval za úplné poníženie napadnutého, tiež na výpoveď Y. V., ktorý uviedol, že ho to pohoršilo, pretože na verejnosti takéto konanie je v rozpore s prejavom ľudskosti a slušnosti. Iná forma ako zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch je nedôvodná aj s poukazom na veľký časový odstup od skutku. Výška nemajetkovej ujmy tak ako bola uplatnená v sume 1991,64 eur, je primeraná aj z ohľadom na skutočnosť, že žalovaný je oprávnený si príslušnú časť uplatniť voči ostatným osobám, ktoré boli rovnako odsúdené. Žalobca má právo požadovať zaplatenie sumy od ktoréhokoľvek z nich, a tak aj urobil. Na jedného vychádza suma 500 eur, má za to, že táto suma nie je vysoká. Žalobca si uplatnil v

trestnom konaní 60.000 SK a tú istú si uplatňuje v tomto konaní. V čase skutku bol inštruktor telesnej a streleckej prípravy na Krajskom riaditeľstve PZ v O.. Jeho pracovný, spoločenský, rodinný život to neovplyvnilo. Útok bol ponižujúci, v čase keď sa stal, ale tiež neskôr, keď sa niekde pohyboval, vec sa rozoberala, s tým, že ako môže robiť inštruktora telesnej prípravy, keď sa sám nevie ubrániť, cítil sa ponížený. Trvalo to asi pol roka. Od skutku ešte pracoval na polícii 10 rokov kedy odišiel do výsluhového dôchodku. Námiетка premlčania je v rozpore minimálne s dobrými mravmi, z dôvodu, že išlo o hrubý skutok zo strany žalovaného. Žalobca nemal mať odkiaľ vedomosť, voči komu si má nárok uplatniť. Poukázal na rozsudok NS ČR z 13.11.2008 21Cdo 2958/2007, z ktorého vyplýva, že ak poškodený riadne pokračuje uplatnením nároku v občianskom súdnom konaní, premlčacia lehota nezačne znova plynúť právoplatnosťou rozhodnutia v predchádzajúcom konaní, ale jej plynutie bude naďalej prerušené, až do právoplatného skončenia tohto nadväzujúceho konania. Voči žalovanému nadobudla rozhodnutie vo veci 3T 249/2005 právoplatnosť najskôr v novembri 2014, nakoľko až 27.11.2014 bolo doručené rozhodnutie KS v Trnave okresnému súdu a rozhodnutie KS v Trnave je datované dňom 23.10.2014. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ do súdom uvedeného dátumu 1.6.2005 uplynuli dva roky jeden mesiac, osem dní, nemôže byť nárok premlčaný, keďže žalobný nárok v tomto konaní bol podaný asi 7 mesiacov po právoplatnosti veci 3T 249/05. Žalobca riadne pokračoval v uplatnení nároku. Premlčacia lehota i nezačala plynúť a aj keby tak bolo, vzhľadom na spočívanie lehoty k uplynutiu troch rokov nemohlo prísť. Prvé dva roky žalobca nemal možnosť vedieť, koho má žalovať, ani počet útočníkov nevedel, ani o koho išlo. Skôr teda nebolo možné nárok uplatniť. § 287 ods.1 Tr.poriadku hovorí jednoznačne o možnosti priznania náhrady morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom. Rozhodnutie, na ktoré poukazuje žalovaný, sa nevyjadruje k spočívaniu premlčacej doby z dôvodu trestného konania. Navyše v tomto konaní najvyšší súd zrušil rozhodnutie krajského súdu zamietol, ktorý pôvodne návrh premlčanie zamietol. Žalobca z dôvodu väčšieho počtu útočníkov a nemožnosti identifikácie nevedel, koho má žalovať. Namietal výklad žalovanej strany v časti premlčania nároku na nemajetkovú ujmu, z dôvodu, že daný výklad by spôsobil absurdné situácie v prípadoch, kedy je trestným činom spôsobený zásah do osobnostných práv, trestné konanie trvá dlhšie ako tri roky a nie je zrejmé, voči komu je potrebné príslušný nárok uplatniť, nakoľko nie je zrejmé, kto je páchatelom trestného činu. Tak tomu bolo aj v tomto prípade. Ako vyplýva z trestného spisu a z dokladov predložených k poslednému podaniu, žalovaný ešte v roku 2014 skutok popieral. Na základe uvedeného námiетка premlčania minimálne v rozpore s dobrými mravmi, trváme na to, že i s ohľadom na právny názor súdu v rámci poučenia súdu, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy premlčaný nie je, nakoľko samotný súd vyslovil právny názor, že uplatnením danej položky v trestnom konaní dochádza k spočívaniu premlčacej doby. S poukazom na skutočnosť, že trestné rozhodnutie v časti žalovaného nadobudlo právoplatnosť až v novembri 2014 a nie v marci 2014, ako súd uviedol na predchádzajúcom pojednávaní je zrejmé, že s prihliadnutím na názor súdu na predchádzajúcom pojednávaní nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy považovať za premlčaný nie je možné. Nad rámec uvedeného zdôraznil, že procesné predpisy sú aplikované už odo dňa ich prijatia a teda na už začaté konania. Na základe uvedeného odôvodnenie námiетки premlčania žalovaným prezentované je nedôvodné. Nárok žalobcu je v celom rozsahu opodstatnený, tento bol uznaný žalovaným a to hneď v rámci prvého vyjadrenia žalovaného k žalobe a z tohto dôvodu má za to, že by mal byť v celom rozsahu uznaný ako opodstatnený. Zároveň aj následne žalobca nárok minimálne v časti sumy mimo nemajetkovej ujmy nijako nerozporoval. Má však za to, že už len s ohľadom na uznanie nároku zo strany žalovaného v jeho prvom odaní by mal byť nárok v celom rozsahu posúdený ako dôvodný. Námiетка premlčania je nedôvodná, nakoľko žalobca do troch rokov od skutku nijako nemohol mať vedomosť, voči komu si má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatniť, čo už len z logického pohľadu s prihliadnutím na nevyhnutnosť spravodlivej úpravy práv a povinností účastníkov konania vylučuje dôvodnosť uplatnenia námiетки premlčania v časti nemajetkovej ujmy, nakoľko za daných okolností by bol vylúčený z možnosti sa peňažnej satisfakcie domôcť, napriek tomu, že s poukazom na judikatúru citované v podaní zo dňa 31.5.2016, ako aj s poukazom na svedecké výpovede v trestnom konaní, k zásahu do jeho osobnostných práv nesporne došlo. Vzhľadom na spôsob a okolnosti daného zásahu a aplikáciu 2US SR 424/2012 nemožno akúkoľvek inú satisfakciu ako v peňažnej forme uznať za dostačujúcu. Nárok žalobcu by ako premlčaný nemal byť posúdený, námiетка premlčania j v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu okolností daného činu, ako aj následného postupu žalovaného, ktorý spáchanie skutku odmietal a až vo vyjadrení k žalobe svoju zodpovednosť uznal.

Žalovaný nárok uznal v časti bolestného, SSÚ a nákladov spojených s liečením. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, namietal jej výšku, táto nebola v žalobe zdôvodnená a poukázal na rozsudok NS SR 5Cdo 265/2009, ktorý sa zaoberá premlčaním nároku, resp. práva na náhradu nemajetkovej ujmy

v peniazoch. A teda vo vzťahu k tomuto nároku vzniesol námietku premlčania. Právo na náhradu vzniká od okamihu zásahu do osobnosti fyzickej osoby. K útoku došlo 21.4.2003, lehota začala plynúť 22.4.2002, uplatňovania práva na náhradu škody v trestnom konaní a existencia alebo trvanie trestného konania voči osobe zasahujúcej do osobnosti fyzickej osoby nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty, teda nespôsobuje prerušenie plynutia. Pre práva na peňažnú satisfakciu platí všeobecná trojročná premlčacia lehota a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť po prvý raz, t.j. odo vzniku práva. Jedná sa o objektívnu zodpovednosť. V danom prípade uplynula lehota na uplatnenie práva 22.4.2006 a žalobca podal žalobu 2.6.2015. Uznal sumu 703,58 eur. V § 124 TZ nie je uvedená nemajetková ujma ako škoda uplatňovaná v trestnom konaní, preto s poukazom na už udávaný judikát a to, že uplatňovanie práv na náhradu škody v trestnom konaní a vôbec existencia a trvanie trestného konania voči osobe zasahujúcej do osobnosti fyzickej osoby nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty, nespôsobuje prerušenie plynutia, má vplyv len na preukázanie rozhodnutie zodpovednosti deklaratórnym rozhodnutím. U práva na peňažnú satisfakciu platí všeobecná 3-ročná lehota plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz, teda od vzniku práva. Táto zodpovednosť je objektívna, neviazaná na zavinenie, preto je nezávislá na trestnom konaní. Nárok na nemajetkovú ujmu, o ktorom žalobca tvrdí, že si uplatnil v trestnom konaní, bol uplatnený počas účinnosti trestného poriadku č. 141/1961 Zb., účinného do 31.12.2005, podľa ktorého predpisu sa riadilo celé trestné konania a v zmysle uvedeného nebolo možné si uplatniť náhradu nemajetkovej ujmy, iba náhradu škody a uplatňovala sa skutočná škoda. Tú časť, ktorú nerozporoval, je uplatnená ako škoda v trestnom konaní a vo vzťahu k nemajetkovej ujme trval na námietke premlčania, pretože nemajetková ujma ako osobitá forma osobného práva na majetkovú sankciu alebo satisfakciu nie je náhradou škody, čomu zodpovedá aj iná premlčacia doba, a to jediná v trvaní troch rokov, ktorá plynie odo dňa nasledujúceho po dni, kedy sa skutok stal a uplynie uplynutím troch rokov. Nemožno na ňu vzťahovať ust. trestného poriadku účinného od 1.1.2006, ako uvádzal žalobca. Poukázal na rozhodnutie NS SR najmä 5Cdo 265/2009 a 2Cdo 194/2011, ktoré vyslovili právny názor o plynutí premlčacej lehoty a tom, že vedenie trestného konania nemá vplyv, prípadne prerušenie plynutia premlčacej lehoty. V trestnom rozsudku týkajúceho sa veci na strane 3i je citované „podľa § 229 ods.1 Tr.por. účinného do 31.12.2005....“ teda celé konania sa riadilo trestno-právnym predpisom účinným do 31.12.2005.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 18. 3. 2014 č. k. 3T 249/2005-797 v spojení s Uznesením Krajského súdu Trnava zo dňa 23. 10: 2014 č. k. 3To 80/2014-835, právoplatným vo vzťahu k žalovanému dňom 23. 10: 2014 bol žalovaný uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví a výtržníctva, s nárokom na náhradu škody bol odkázaný na občiansko-právne konanie. Zo spisu bolo zistené, že žalobca Ing. P. V. bol vypočutý 25. 5. 2003, uplatnil si náhradu škody "zubár 20.000 Sk, 17.000 implantát, 3.000 Sk korunka, inak mi nejaká majetková škoda nevznikla". Pri výsluchu 1. 6. 2005 si uplatnil "náhradu škody vo výške 20.000 Sk ako bolestné za utížené zranenia, Ďalej náhradu škody vo výške 60.000 Sk za morálnu ujmu, ďalej náhradu škody vo výške 30.000 Sk ako náklady spojené s vylomeným zubom, ďalej náhradu škody vo výške 1.200 Sk, ktorá mi vznikla poškodením trigovice, Ďalej náhradu škody vo výške 20.000 Sk ako sekundárne bolestné spojené s vložením implantátu". - táto zápisnica je prílohou návrhu na č. I. 27 spisu 16C 258/15. K vzneseniu obvinenia došlo v trestnom konaní 11. 12. 2003.

V zmysle § 420 ods. 1 Obč. zák. každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú, ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 441 OZ ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne. Ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 442 ods. 1, 3 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo /ušlý zisk/. Škoda sa uhrádza v peniazoch, ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

Podľa § 444 Obč. zák. pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Podľa § 449 ods. 1 OZ sa uhrádzajú aj účelné náklady spojené s liečením.

Žalovaný uznal nárok do výšky 703,58 eur, ktorá suma predstavuje bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia a náhradu liečebných nákladov. Vzhľadom na uznanie nároku v tejto časti súd ďalšie dokazovanie v záujme hospodárnosti nevykonával, keď žalobca i predložil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a nárokov.

Spornou tak zostal nárok v časti nemajetkovej ujmy, uplatnený v zmysle § 13 OZ.

Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku primeranej náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Zákon v ustanoveniach o ochrane osobnosti zahŕňa aj právo na súkromie. Toto právo sa odlišuje od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Neoprávnený zásah do práva na česť a dôstojnosť má závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Ochrana tohto práva je obsiahnutá v ust. § 11 až 13 OZ, ktoré chráni právo na česť, dôstojnosť v rozmanitých spoločenských vzťahoch, v rodine, na pracovisku, v odborných kruhoch. Ak došlo k neoprávnenému zásahu do cti a dôstojnosti fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť ujmu. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osoby. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch môže súd podľa § 13 ods. 2 OZ priznať vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca, najmä ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práv chránených ust. § 11 OZ je určitá ujma. Z hľadiska intenzity zásahu, okolností, za ktorých k nemu došlo a stupňa negatívnych dôsledkov dopadu zásahu na chránené práva sa v praxi môžu vyskytnúť ujmy, ktoré svojou povahou alebo stupňom závažnosti a/ neopodstatňujú ani nemateriálnu ani materiálnu satisfakciu, b/ opodstatňujú len nemateriálnu satisfakciu, c/ opodstatňujú tak nemateriálnu, ako aj materiálnu satisfakciu. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch /materiálnej satisfakcie/ je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Neoprávnený zásah do práva na česť a dôstojnosť má závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Aj v prípade niektorého zásahu môže nastať ten istý dôsledok, ale nie je jediným právne akceptovateľným prejavom /jedinou právne relevantnou formou prejavu/ závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na týchto chránených právach.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je jedným z relatívne samostatných prostriedkov ochrany práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby a vzniká vtedy, ak morálne zadosťučinenie nepostačuje a pokiaľ došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti v značnej miere. Aj keď ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie v peniazoch spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 OZ). - 2Cdo 278/07. Premlčacia lehota začína plynúť odo dňa, kedy mohli žalobcovia právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatniť, teda odo dňa, kedy došlo ku skutočnosti, od ktorej nárok žalobca odvodzuje.

Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne

spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. 2. 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009)

Podľa § 112 OZ Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie.

Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka upravuje inštitút spočívania plynutia premlčacej doby, ktorý zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu svojho práva domáha na súde (prípadne na inom príslušnom orgáne), t.j. po dobu súdneho (iného) konania a ak v ňom účastník riadne pokračuje, neplynie premlčacia doba vo vzťahu k právu, ktoré bolo v tomto konaní uplatnené. Pokiaľ ide o riadne pokračovanie v konaní v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3M Cdo 12/2005 v zmysle ktorého „Aj v konaní o náhradu škody platí, že v začatom konaní riadne pokračuje ten účastník, ktorý nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím.“

Z uvedeného vyplýva, že vo veci poškodeného sa konanie začína uplatnením si nároku na náhradu škody voči určitej osobe, ktorej určitosť je vyjadrená najskôr vznesením obvinenia. Princíp prezumpcie neviny je vlastný trestnému právu, avšak pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, je rozhodujúci okamih, kedy zistí skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie zodpovedného subjektu. Nejde tu teda vôbec o to, či sa škodca dopustil konania, ktoré napĺňa skutkovú podstatu niektorého z trestných činov, ale len o to, či svojím (zavineným) konaním spôsobil majetkovú stratu poškodeného. Námetka, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť až okamihom nadobudnutia právoplatnosti trestného príkazu, teda nie je dôvodná (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 13. 11. 2008 sp. zn. 21Cdo/2958/2007). Tieto ustanovenia a rozhodnutia sa týkajú náhrady škody a o taký prípad pri náhrade na nemajetkovú ujmu /ktorá je osobitným a samostatným nárokom/ sa nejedná, pre objasnenie veci však súd poukazuje aj na tieto skutočnosti.

Zákon č. 141/1961 Z. z. - trestný poriadok účinný do 31. 12. 2005 upravoval možnosť v trestnom konaní uplatniť a priznať majetkovú škodu v ust. § 228. Podľa tohto zákona bol aj skutok posudzovaný, čo vyplýva z rozsudku 3T 249/2005-797. Až trestný poriadok účinný od 1. 1. 2006 upravoval v rámci náhrady škody možnosť uplatnenia aj nemajetkovej ujmy.

Ako vyplýva z už citovaného rozhodnutia NS SR 5Cdo 265/2009 uplatňovanie práv na náhradu škody v trestnom konaní a vôbec existencia a trvanie trestného alebo iného konania voči osobe zasahujúcej do osobnosti fyzickej osoby nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty /nespôsobí prerušenie jej plynutia/, keď má vplyv len na preukázanie zodpovednosti deklaratórnym rozhodnutím.

Z uvedeného vyplýva, že nemajetková ujmy je osobitnou časťou nárokov /odlišných od náhrady škody a iných nárokov/, platí pre jej uplatnenie výhradne všeobecná 3-ročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť dňom nasledujúcim po skutku, ktorým došlo k neoprávnenému zásahu. Uvedená lehota nespočíva v rámci trestného konania, nemá na ňu vplyv skutočnosť, či škodca svoj skutok uznal, prípadne či bol zaň uznaný vinným. Neobstojí potom ani námietka rozporu s dobrými mravmi, táto nemá na plynutie premlčacej lehoty vplyv a nemožno ju aplikovať za účelom spochybnenia objektívnej premlčacej lehoty za situácie, kedy je nesporný počiatok jej plynutia a jej márne uplynutie.

Tvrdenie, že žalobca nemal vedomosť o tom, kto za skutok zodpovedá /žalovaný skutok popiera/, neobstojí, pretože už v priebehu konania - vznesením obvinenia a pokračujúcim konaním sa ako poškodený dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá /ako už bolo uvedené/ bez ohľadu na právoplatné rozhodnutie súdu. Napriek tomu je však potrebné opätovne zdôrazniť okamih počiatku premlčacej lehoty odo dňa nasledujúceho po skutku.

Podľa § 57 ods. 1, 2 O.s.p., do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 82 ods. 1 O.s.p., konanie je začaté dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

Žaloba bola podaná 2. 6. 2015. Skutok, ktorým malo dôjsť k zásahu do osobnostných práv žalobcu, sa stal 22. 4. 2003. Premlčacia lehota začala plynúť 23. 4. 2003 a uplynula dňom 23. 4. 2006, teda žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty.

Pokiaľ súd na prvotnom pojednávaní poučil účastníkov o plynutí premlčacej lehoty /vychádzajúc z nesprávneho dňa právoplatnosti rozsudku 3T 249/2005/, samotné poučenie konštatovalo uplynutie 3-ročnej premlčacej lehoty i v prípade spočívania a na pojednávaní 2. 6. 2016 bolo dané účastníkom poučenie o počiatku plynutia premlčacej lehoty pri osobitnom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a teda obrana žalobcu v tomto smere neobstojí.

Pokiaľ žalobca namietal „uznanie pohľadávky“ zo strany žalovaného v odpore, tento v odpore uznal časť nároku - v časti nemajetkovej ujmy vo výške 1200 eur, z obsahu jeho podania zároveň vyplýva spochybnenie nároku ako takého /poškodený sa mohol pohybovať, chodiť na prechádzky, vykonávať v plnom rozsahu všetky funkcie nevyhnutné pre bežný spôsob života/ následne však prostredníctvom svojej zástupkyne vzniesol námietku premlčania nároku v časti nemajetkovej ujmy. Podľa ustálenej súdnej praxe „Ak dlžník o premlčaní nevedel, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny (napr. že nepoznal ustanovenia o premlčaní), nemá jeho uznanie akékoľvek právne účinky.“ S poukazom na túto skutočnosť nemohol súd potom jeho prejav považovať za kvalifikované uznanie nároku. Žalovaný pokiaľ v odpore uznal čiastočne tento nárok, ako právne nezalá osoba nemal možnosť posúdiť prípadné premlčanie nároku a túto možnosť využil prostredníctvom neskôr zvolenej právnej zástupkyne.

Z uvedených dôvodov súd nárok v uznanej, nespornej a preukázanej časti žalobcovi priznal a vo zvyšku bolo potrebné žalobu zamietnuť.

Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1. 1. 2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalovaného ako dlžníka popri plnení, úroky z omeškania z vyššie uvedenej sumy, keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Úroky z omeškania súd priznal v zmysle návrhu odo dňa omeškania žalovaného do zaplatenia pohľadávky vo výške určenej nar. vl. č. 87/95 Z. z.

Vzhľadom na čiastočný úspech navrhovateľa súd podľa § 142 ods. 2 O.sp. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo. Súd mal za to, že nie je namieste pomerné rozdelenie náhrady trov konania, keď žalobca bol v prevažnej miere neúspešný, k zamietnutiu tejto časti došlo z dôvodu vznesenej námietky premlčania, na strane oboch účastníkov vznikli trovy konania /i právneho zastúpenia/, pričom napriek prevažnému neúspechu žalobcu treba konštatovať, že i v priznanej časti žalovaný zapríčinil vznik konania, a teda za daných okolností súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O. s. p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje

za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Podľa § 209 O. s. p. súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205, aby chýbajúce náležitosti doplnil podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. (odmietnutie odvolania). Ak aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolaciemu súdu. V takom prípade bude rovnako odvolanie odmietnuté.